

Mælkeoptag ved soen – 18 grise i kuldet

Chefforsker, PhD, Vivi Aarestrup Moustsen,
SEGES Innovation,
Honorary associate professor in animal husbandry, pigs, University of Copenhagen

Søernes pasningsevne → soens passer egne grise + grise trives

Vi har

- målt mælkenedlægning
  - 8-10 sekunder per nedlægning
- talt patter
  - 50 % af søerne havde min. 14 patter; 10 % havde min.16 patter
    - Og målt afstande mellem patter – der er en skulderbredde pattegris
- udfordret søerne lidt
  - 30% af søerne med 14 patter passede 15 grise
- udfordret søerne mere
  - Enkelte søer, hvor kuld var udjævnet til 18-20, fravænnede 18-20

Tidlig brug af kop?

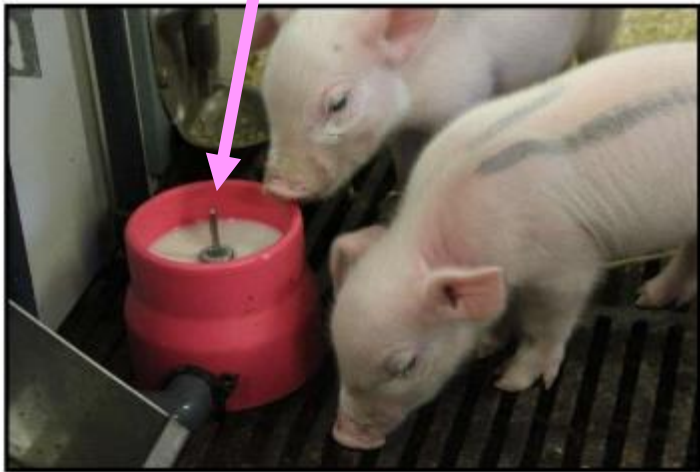

Figure 6 A milk cup was placed inside each farrowing pen. To release milk, the vertical tap needs to be pushed either to the side or downwards. (Photo: Giulia Ciarcelluti).

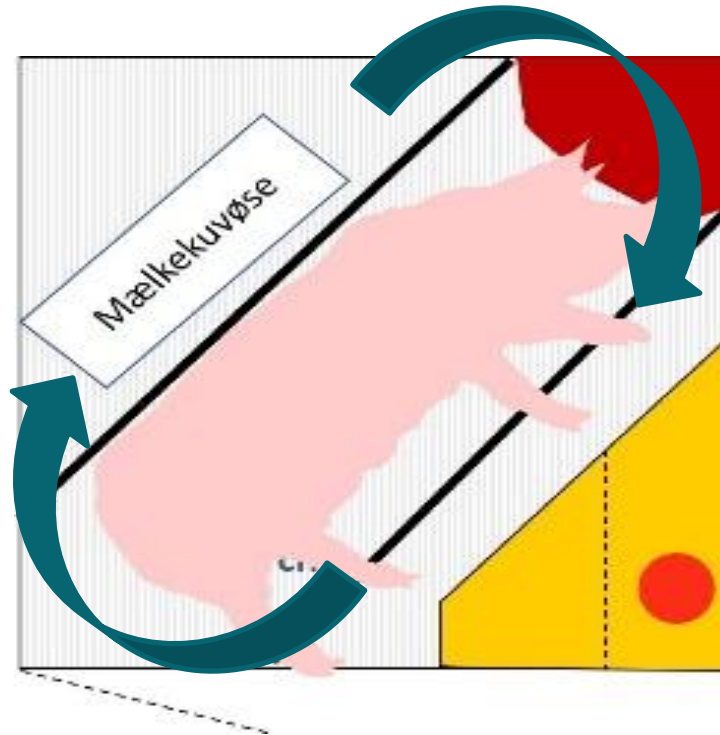
Søer får (mindst) 18 levendefødte – ammesøer eller blive ved soen?

Ammesøer

- Arbejdskrævende
- Smittespredning
- Tidligere fravænning

Alle grise bliver ved soen

- Ikke en patte til hver
- Plads i stien?
- Mælkeerstatning er ikke samme kvalitet som so-mælk
- Arbejde?

Forsøg 1:

99 % overlevelse til dag 3 i kuld med 18 grise – men grisene drak ikke - tilbage på 'værkstedet'

Forsøg 2:

Direkte i kuvøse i 8 timer – Pattegrisene diede og tog på (samarbejde med KU+AU)

Anna Hvid

Mælkesutter i kuvøser – pattegrise to og to

samarbejde med KU+AU

Caroline Jensen

Emmy Rønving

0-44 timer

Tre kuvøser med to grise i hver

To mælkesutter i hver kuvøse;

Caroline Jensen Emmy Rønving

Mælkesutter i kravlegård – seks pattegrise sammen

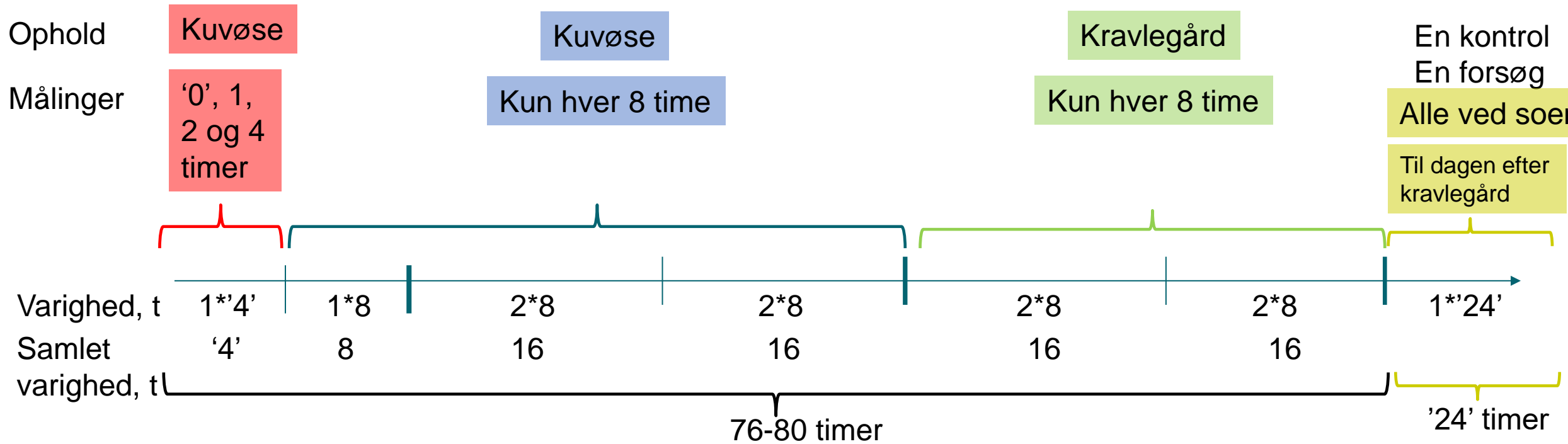
44-76 timer

En kuvøse med seks grise;

Seks mælkesutter og en

PigLET Starter

	Tid, t	0-4	4-12	12-20	20-28	28-36	36-44	44-52	52-60	60-68	68-76	76-90
So↓	Periode→	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kontrol	Gris 1-18	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so	Ved só
So1	Gris 1-6	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so	Ved so
	Gris 7-12	Ved so	Kuvøse	Ved so	Kuvøse	Ved so	Kuvøse	Ved so	Kravle	Ved so	Kravle	Ved so
	Gris 13-18	Kuvøse	Ved so	Kuvøse	Ved so	Kuvøse	Ved so	Kravle	Ved so	Kravle	Ved so	Ved so

Ydermere: Grisene vejes individuelt inden fravæning. Søernes pasning registreres fra so-registreringer

Caroline Jensen

Emmy Rønving

+ samarbejde med KU+AU

Emmy Rønving

Caroline Jensen

Søer og grise

- Alle søer var mindst 2. kuld
- Alle pattegrise vejede mindst 750 g og 'bevægede' sig ved fødsel
- Kuvøse → halm og låg (ingen varmemåtte eller varmelampe)
- Kravlegård → halm, låg, varmemåtte og varmelampe

Foreløbige resultater

	Kontrolso med 18 grise	Forsøgsso med 6+6+6 grise	P
Antal kuld, stk	26	27	-
Fødselsvægt, kg	1262	1272	NS
Vægt v. '78' timer, kg/gris	1582	1620	NS
Vægt v. '91' timer, kg/gris	1686	1683	NS

Foreløbige resultater

	Overlevelse frem til 78 timer, %
'800 g'	83
'1000 g'	92
'1500 g'	98

GRIS

Mælkesutter kommer tættere på praktisk anvendelse i stalden

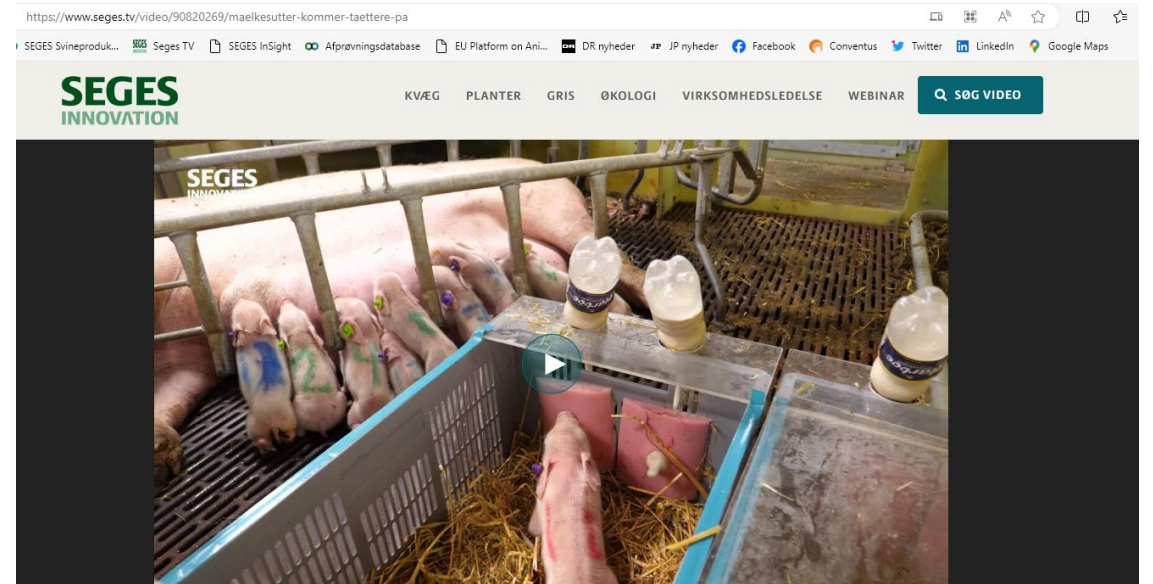
4. december 2023 grise, pattegrise, søer

SEGES Innovation er sammen med Københavns Universitet og Aarhus Universitet kommet endnu et skridt nærmere, hvordan en kuvøse med mælkesutter skal indrettes for, at den virker i praksis – så flest mulige pattegrise kan blive ved egen mor hele vejen frem til fravæning.

Tredje version af kuvøsen er ved at blive afprøvet, og her er der også stor fokus på, hvordan og hvornår flytning af grise skal ske i praksis ude i grisestalden forhold til tidligere tests af mælkesutterne er det nuværende fokus:

- Mælkesutterne er udviklet, så der hele tiden står mælk i spidsen, og det samtidig er nemmere at rengøre
- Der er fokus på sidstfødte grise i store kuld
- Forskerne følger grisene de første fire døgn – og ikke kun de første 8 timer som tidligere forsøg
- Gris 1-6 er hele tiden ved soen – og understøtter stabil diegivning
- Selve kuvøsen er stadig en prototype, men håndtering af grisene er så tæt på fremtidig praksis som muligt – fx byttes grisene hver 8. time, så det passer ind i vagtplanen

Målet med kuvøsen er at forbedre dyrevelfærden, øge overlevelsesprocenten og gøre arbejdet nemmere og hurtigere for medarbejderen ude i grisestalden. Projektet er et samarbejde mellem SEGES Innovation, Københavns Universitet og Aarhus Universitet.

[Se mere på:](#)

[Mælkesutter kommer tættere på praktisk anvendelse i stalden - SEGES TV](#)

Næste skridt

- Koncept med ammesøer er udfordret
- Lovende resultater med at soen passer egne grise
  - Forbedringspunkter
    - Mælkens smag
    - Mælkens indhold
    - Arbejdsvenlighed
    - ...
- Afprøvning i 2024

